

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในอิฐ
ชื่อที่..... วิษัย พย. ๒๕๖๓
ผู้ที่..... ไม่มี วันที่..... ๒๐.๘.๖๐
เวลา.....

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า โทร. ๐๒ - ๔๕๑๔๙๗๙ - ๓ ต่อ ๕๗๓๙
ที่ ๘๘ ๑๙๑๒.๓/ ๒๐๗๔ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอรับรายงานของกลางคืนในระหว่างคดี

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๓

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

ตามที่กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๘๑๒.๓(ย.๑)/๒๐๗๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง การขอรับของกลางคืนในระหว่างคดี ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๖๔ มาตรา ๖๔ ตรี แจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาทุกสาขา ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมเอกสารหลักฐานประกอบการขอคืนของกลาง ในระหว่างคดี ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๖๔ มาตรา ๖๔ ตรี จำนวน ๑๑ ชิ้น ให้ครบถ้วนก่อนรายงานให้กรมป่าไม้พิจารณาต่อไป นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า บัดนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้โปรดมีบัญชาสั่งการเห็นชอบให้ยกเลิกข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิจติ) เรื่อง บัญชา รมว.ทส. ห้ายหนังสือ ที่ ๘๘ ๐๑๐๐/๓๖๕๓ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอคืนของกลางระหว่างคดี ดังนี้ เพื่อให้การรวบรวมเอกสารประกอบการขอคืนของกลางในระหว่างคดี เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้ยกเลิกหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ๘๘ ๑๙๑๒.๓(ย.๑)/๒๐๗๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง การขอรับของกลางคืนในระหว่างคดี ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๖๔ มาตรา ๖๔ ตรี และให้ใช้แนวทางการรวบรวมเอกสารหลักฐานประกอบการขอคืนของกลางในระหว่างคดี ให้ครบถ้วนตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

OK

เรียน ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

- เพื่อโปรดทราบ

- เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
- จังหวัดกาฬสินธุ์

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒
(นายสมพันธ์ มูลิกะ)
ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

132

200

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒
(นายประลอง คำรงค์ไทย)
ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

แนวทางปฏิบัติในการรวมเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ประกอบการพิจารณาคืนของกลาง
ประเภทเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใดๆ ซึ่งพนักงาน
เจ้าหน้าที่ได้ตรวจยึดไว้ ตามมาตรา ๖๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๙
ก่อนพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ตามมาตรา ๖๔ ตรี
แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๙

๑. สำเนาเอกสารรายละเอียดทั้งหมดเกี่ยวกับคดี ตั้งแต่คณะเจ้าหน้าที่จับกุมตัวผู้ต้องหาและตรวจยึด
ของกลางจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะสำเนาหนังสือสำนักงานอัยการที่ระบุว่า พนักงานอัยการไม่ขอให้
ศาลสั่งรับของกลาง จะต้องแนบมาด้วยทุกครั้ง
๒. คำร้องขอคืนของกลางที่ทำเป็นหนังสือ จัดทำขึ้นโดยผู้ร้องขอคืน
๓. สำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ร้องขอคืน ถ้าผู้ร้องขอคืนเปลี่ยนชื่อและหรือ^{นามสกุล} ให้แนบสำเนาหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อและหรือนามสกุลมาด้วย
๔. ถ้ามีการมอบอำนาจ ให้แนบหนังสือมอบอำนาจ และสำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน
ของผู้รับมอบอำนาจ และของผู้มอบอำนาจ มาด้วย ถ้าผู้รับมอบอำนาจและหรือผู้มอบอำนาจเปลี่ยนชื่อ^{และหรือนามสกุล} ให้แนบสำเนาหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อและหรือนามสกุลมาด้วย
๕. กรณีผู้ร้องขอคืนเป็นนิติบุคคล ให้แนบสำเนาหนังสือรับรองของนิติบุคคลนั้นมาด้วย ถ้านิติบุคคล
เปลี่ยนชื่อใหม่ ให้แนบเอกสารหลักฐานแสดงการเปลี่ยนชื่อมาด้วย
๖. สำเนาสัญญาซื้อขาย เพื่อจะได้ทราบรายชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์
๗. กรณีที่เป็นการเช่าซื้อ ให้แนบสำเนาสัญญาเช่าซื้อพร้อมตราสوبด้วยว่าผู้เช่าซื้อชำระค่างวด
ครบทุกงวดแล้ว หรือไม่ เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ใดมีกรรมสิทธิ์ (กรรมสิทธิ์จะโอนไปยังผู้เช่าซื้อทันที
เมื่อชำระค่างวดครบทุกงวด ซึ่งถ้าเป็นการเช่าซื้อราย년 กรรมสิทธิ์จะโอนไปยังผู้เช่าซื้อทันที
เมื่อชำระค่างวดครบทุกงวด โดยไม่คำนึงว่าจะได้จดทะเบียนกับสำนักงานขนส่งแล้วหรือไม่
แต่ถ้ายังชำระค่างวดไม่ครบทุกงวด กรรมสิทธิ์จะยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ)
๘. ถ้าของกลางที่ขอคืนเป็นรายการ ให้แนบสำเนาทะเบียนประจำรายการที่ออกให้โดยหน่วยงาน
ของรัฐมาด้วย และถ้ามีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน ให้แนบสำเนาเอกสารการเปลี่ยนแปลง
ทางทะเบียนมาด้วย
๙. ผลดีที่เป็นปัจจุบัน ให้ระบุว่าเป็นประการใด และอยู่ในขั้นตอนใด
๑๐. ให้ตรวจสอบความมีกรรมสิทธิ์ของผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ชัดเจนเสียก่อน ถ้าปรากฏว่า^{เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์จริง} ให้ประมวลเรื่องราวการขอคืนของกลาง พร้อมแนบเอกสารหลักฐาน
ที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๑. - ๙. พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น/ฉบับ ให้ครบถ้วน หากไม่สามารถ
รวบรวมเอกสารหลักฐานรายการใดได้ให้ระบุเหตุข้อดังด้วย แล้วส่งเรื่องราวด้วยหมายให้กรมป่าไม้พิจารณา
ซึ่งกรมป่าไม้จะได้พิจารณาและนำเรียนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อโปรด

พิจารณาดำเนินรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อโปรดพิจารณา
อนุมัติตื้น ตามมาตรา ๖๔ ตวี แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ต่อไป ทั้งนี้ ให้แจ้ง
ผู้ร้องขอคืนหรือเจ้าของกรรมสิทธิ์ทราบการดำเนินการทุกรายละเอียด เพื่อบังกันการถูกผู้ร้องขอคืน
หรือเจ้าของกรรมสิทธิ์ฟ้องร้องเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง

๑๑. หลังจากส่งเรื่องรายการข้อคืนของกลางให้กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว ให้ติดตามผลคดีทุกรายละเอียด
และหากปรากฏว่า

๑๑.๑ คดีที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ ให้คัดถ่ายคำพิพากษา
หรือคำสั่งศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้วแต่กรณี และให้ขอใบสำคัญแสดงว่าคำพิพากษา
หรือคำสั่งในคดีได้ถึงที่สุดจากศาลด้วย เแล้วสรุปผลคดีรายงานให้กรมป่าไม้ทราบโดยเร็ว
พร้อมแนบสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์และใบสำคัญแสดงว่า
คำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีได้ถึงที่สุดมาด้วย

๑๑.๒ คดีที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดในศาลฎีกา ให้คัดถ่ายคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลฎีกา
และให้ขอใบสำคัญแสดงว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีได้ถึงที่สุดจากศาล หรือเอกสารแสดง
วันอ่านหรือแสดงวันที่ถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลฎีกาให้โจทก์หรือจำเลยฟังด้วย
แล้วสรุปผลคดีรายงานให้กรมป่าไม้ทราบโดยเร็วพร้อมแนบสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่ง
ศาลฎีกาและใบสำคัญแสดงว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีได้ถึงที่สุด หรือเอกสารแสดงวัน
อ่านหรือแสดงวันที่ถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลฎีกาให้โจทก์หรือจำเลยฟังมาด้วย

ด่วนที่สุด

บันทึกขอความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โทร. ๐ ๒๒๗๗ ๘๙๐๒ - ๓
ที่ ทส ๐๒๒๒.๓/๖๕๔ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๖
เรื่อง ขอรับรถยนต์ของกลางคืนในระหว่างคดี

รับที่..... ๖๑๑๘ ๑๐๔
วันที่..... ๓ ๔ เม.ย. ๒๕๖๖
เวลา..... ๑๖:๔๗

(นายธงชัย ประบรรจุวงศ์)
รับที่..... ๑๔๙๔
วันที่..... ๒๔ เม.ย. ๒๕๖๖
เวลา.....

กรมป่าไม้
รับที่ ๑๕๔๗๐
วันที่ ๒๔ เม.ย. ๒๕๖๖
เวลา.....

เรียน อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
อธิบดีกรมป่าไม้
อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

หน้าท้อง ๙๐.๘๙๙ กม.๙๙๙๙๙๙๙๙๙๙๙๙
กันที่..... ๙๙๖๒
วันที่..... ๒๔.๔.๖๖
เวลา..... ๑๗:๐๙:๑๖

ห้องอธิบดีกรมป่าไม้
เลขที่รับ..... ๑๔๙๔
วันที่รับ..... ๒๔.๔.๖๖
เวลา..... ๙๕๕.๐๐

ด้วยกรมป่าไม้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๒.๓(ย.๒)/๑๘๒๖ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๖ ส่งเรื่อง ขอรับรถยนต์ของกลางคืนในระหว่างคดี รวม ๒ ราย เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเรียนรู้และศึกษาเรื่องการกระทำการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโปรดพิจารณาอนุมัติให้คืนรถยนต์ของกลางให้แก่ เจ้าของกรมสิทธิ์ ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลยเกินกว่าเก้าสิบวัน ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒/๒๕๖๖ แล้ว หากรอจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวบรวมเอกสารหลักฐานตามนัยข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) จนครบถ้วน แล้วจึงรวบรวมให้รัฐมนตรีฯ พิจารณาต่อไป กรมป่าไม้ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาจถูกบังคับให้ชดใช้ค่าเสียหายฐานละเมิดแก่ผู้ฟ้องคดี เช่นเดียวกับคดีของศาลปกครองจังหวัดอุดรธานี คดีหมายเลขแดงที่ ๑๙๙/๒๕๖๖ และคำพิพากษากฎีกาที่ ๒๘๗/๒๕๖๖ ซึ่งทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก ในกรณีกรมป่าไม้เห็นควรนำเรียนรู้และศึกษาเรื่องการกระทำการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อโปรดพิจารณาบทหวานเกี่ยวกับข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) กรณีการขอคืนของกลางระหว่างคดี ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันศาลปกครองได้มีแนวคำพิพากษารถการขอคืนของกลางในระหว่างคดีดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ต่อมากรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๒.๓(ย.๒)/๑๘๓๓๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๖ จัดทำสรุปข้อดีและข้อเสียเกี่ยวกับข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเรียนรู้และศึกษาเรื่องการกระทำการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) กรณีการขอคืนของกลางระหว่างคดี ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันศาลปกครองได้มีแนวคำพิพากษารถการขอคืนของกลางในระหว่างคดีดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

สำเนาถูกต้อง

(นายธงชัย ประบรรจุวงศ์)
ผู้อำนวยการ

/สำนักงาน...

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเรียนว่า ได้นำเรื่องที่กรมป่าไม้
เสนอให้เห็นควรให้ยกเลิกข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ข้างต้น เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรด
พิจารณาแล้ว ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้โปรดมีบัญชาสั่งการ
เห็นชอบให้ยกเลิกข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์
คุณกิตติ) ที่ ทส ๐๑๐๐/๓๖๕๓ เรื่อง ขอคืนของกลางระหว่างคดี ตามที่กรมป่าไม้เสนอรายละเอียด
ปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

108

(นายไชย 陶aru)
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาถูกต้อง

Guy
(นางชัยภูมิ แจ่มจำรัส)
ผู้อำนวยการ

ผู้อำนวยการ
รัฐมนตรี
แห่งประเทศไทย
และ
ผู้อำนวยการ

นายสุวิทย์ คุณกิตติ (สส)

ผู้อำนวยการสำนักปฏิรักษ์ธรรมชาติ

นายวิชิต บุญชีตสิริกุล
เจ้าหน้าที่สำนักงานป่าไม้อาชญากรรม
สำนักงานป่าไม้อาชญากรรม

บอ.สปบ.

- สํอปปิ ๒๘๔๒ แห่ง ๙๗

๑๗๑๘.๙.๒๕

(นายบุญชัย สุทธมนัสเวช)
อธิบดีกรมป่าไม้

สํง ฝ่ายศธ&สส ขอศึกษา

๑๗๑๘.๙.๒๕

(นายบุญมี รุ่งรักสกุล)
ผู้อำนวยการสำนักยกระดับการด้านป้องกันและปราบปรามป่าฯ

...บ สำนักงานด้านป้องกันและปราบปราม

๑๗๑๘.๙.๒๕

(นายรัชฎา ศรียศุล ณ อุบลราชธานี)
ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและปราบปรามป่าฯ

ด่วน

สำนักงานรัฐมนตรี ที่ ๔๑
วันที่ ๑๔ ก.พ. ๒๕๕๖
เวลา ๑๕.๕๑

นายยุทธาชฎา (นายอุษณ พิจิตร์ชัยกุล)
เลขบันทึก ๑๐๙
วันที่ ๑๘ ม.ค. ๒๕๕๖
เวลา ๑๑.๑๔๖

สำนักงาน...
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขบันทึก ๑๘ ก.พ. ๒๕๕๖
วันที่ ๑๘ ก.พ. ๒๕๕๖
เวลา...

บันทึกขอความ

ส่วนราชการ กลุ่มกฎหมาย
ที่ ทส ๐๒๒๒.๓/๗๗

ส่วนงานคดี โทร. ๐ ๒๒๗๗ ๔๖๐๒ - ๓
วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอรับรายงานต์ของกลางคืนในระหว่างคดี

ห้อง บกท.กส.
เลขบันทึก ๔๘๒

รอง ปกภ.ภส. (นางนิ่งหัว วิชยาสสุขดี)
เลขบันทึก ๔๕๑

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
วันที่ ๑๘ ม.ค. ๒๕๕๖
เวลา ๑๑.๓๔

วันที่ ๑๘ ม.ค. ๒๕๕๖
เวลา ๑๑.๐๓๔

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กรมป่าไม้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๒.๓(ย.๒)/๓๔๒๖ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ส่งเรื่อง ขอรับรายงานต์ของกลางคืนในระหว่างคดี (รายนามม้าบ ชุมพล และนายศรษาย ลิมปีทีป ผู้รับมอบอำนาจ จากนายกิตติคุณ ศรีประเสริฐ) เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โปรดพิจารณาอนุมัติให้คืนรายงานต์ บรรทุกหลัก ยี่ห้อ ไฮโน สีขาว หมายเลขทะเบียน ๔๑ - ๔๕๓๗ ร้อยเอ็ด ให้แก่นายม้าบ ชุมพล เจ้าของ กรรมสิทธิ์ และให้คืนรายงานต์บรรทุกสิบล้อ ยี่ห้อ อีซูซุ หมายเลขทะเบียน ๘๐ - ๖๐๗๓ สิงห์บุรี ให้แก่นายศรษาย ลิมปีทีป ผู้รับมอบอำนาจจากนายกิตติคุณ ศรีประเสริฐ เจ้าของกรรมสิทธิ์ ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาได้ ล่วงเลยเกินกว่า เก้าสิบวัน ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒/๒๕๕๕ แล้ว ทางรัฐ ฯ จึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวบรวมเอกสารหลักฐานตามนัยข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) จนครบถ้วน แล้วจึงรวบรวมให้รัฐมนตรีฯ พิจารณาต่อไป กรมป่าไม้ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาจถูกบังคับให้ชดใช้ ค่าเสียหายฐานละเมิดแก่ผู้ฟ้องคดี เช่นเดียวกับคดีของศาลปกครองจังหวัดอุดรธานี คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๙/๒๕๕๕ และคำพิพากษาลักษณ์กีก้าที่ ๒๔๗๗/๒๕๓๖ ซึ่งทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก

ในการนี้กรมป่าไม้เห็นควรนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดพิจารณาบทหวานเกี่ยวกับข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) กรณีการขอคืนของกลางระหว่างคดี ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันศาลปกครอง ได้มีแนว คำพิพากษารณิการขอคืนของกลางในระหว่างคดีดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น (เอกสารแนบ ๑)

๑.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๒.๓/๔๒๐๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ เรียน อธิบดีกรมป่าไม้ ความว่า รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้โปรดพิจารณาอนุมัติให้คืนรายงานต์บรรทุกหลัก ยี่ห้อ ไฮโน สีขาว หมายเลขทะเบียน ๔๑ - ๔๕๓๗ ร้อยเอ็ด ให้กับนายม้าบ ชุมพล เจ้าของกรรมสิทธิ์ และให้คืน รายงานต์บรรทุกสิบล้อ ยี่ห้อ อีซูซุ หมายเลขทะเบียน ๘๐ - ๖๐๗๓ สิงห์บุรี ให้แก่นายศรษาย ลิมปีทีป ผู้รับมอบอำนาจจากนายกิตติคุณ ศรีประเสริฐ เจ้าของกรรมสิทธิ์

สำหรับเรื่องที่กรมป่าไม้ได้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โปรดพิจารณาบทหวานว่า ควรดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาอนุมัติให้คืนของกลางระหว่าง คดีให้ครบถ้วนต่อไปตามนัยข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) โดยเคร่งครัด หรือควรยกเลิก หรือควรปรับปรุงแก้ไขข้อสั่งการดังกล่าว ให้สอดคล้อง กับแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองและศาลฎีกา โดยพิจารณาถึงความเสียหายที่รัฐอาจได้รับเมื่อถูกฟ้องร้อง

๒๕๓๗/๒๕๕๕

/ดำเนิน...

ดำเนินคดีนั้น ขอให้กรมป่าไม้มีสิ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติโดยตรงจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสีย พร้อมความเห็นของกรมป่าไม้และเหตุผลประกอบที่ขัดเจนว่า สมควรปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด หรือควรแก้ไข ปรับปรุง หรือควรยกเลิกข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) หรือไม่ อย่างไร เพื่อจะได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อโปรดพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายตามข้อสั่งการดังกล่าวต่อไป (เอกสารแนบ ๒)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กรมป่าไม้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๒.๓(ย.๒)/๑๔๓๓๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ จัดทำสรุปข้อดีและข้อเสียเกี่ยวกับข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โปรดนำเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง บัญชา รมว.ทส. ที่ ทส ๐๑๐๐/๓๖๕๓ เรื่อง ขอคืนของกลางระหว่างคดี ว่าควรดำเนินการให้ครบถ้วนต่อไปตามนัยข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) โดยเคร่งครัด หรือควรยกเลิก หรือควร ปรับปรุงแก้ไขข้อสั่งการดังกล่าวให้สอดคล้องกับแนวคำนิจฉัยของศาลต่อไป (เอกสารแนบ ๓)

๒.๒ ต่อมาก็มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๒.๓(ย.๒)/๑๖๕๖๑ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ (เอกสารแนบ ๔) ให้ความเห็นว่า ควรยกเลิกข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) เรื่อง บัญชา รมว.ทส. ห้ายหนังสือ ที่ ทส ๐๑๐๐/๓๖๕๓ เรื่อง ขอคืนของกลางระหว่างคดี โดยมีเหตุผลประกอบดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ ระยะเวลาในการดำเนินการเกี่ยวกับการขอคืนของกลางระหว่างคดี ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติราชการที่ไม่มีกำหนดเวลาไว้เป็นการเฉพาะ ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒/๒๕๕๕ (เอกสารแนบ ๕) สมควรให้แล้วเสร็จในกำหนดเวลาเก้าสิบวัน, อันอาจจะ ถือได้ว่าระยะเวลาเก้าสิบวันเป็นระยะเวลาอย่างสูงสำหรับการปฏิบัติราชการตามคำขอของประชาชน สำหรับการปฏิบัติราชการที่ไม่มีกำหนดเวลาไว้เป็นการเฉพาะ เมื่อพิจารณาการขอรับรถยนต์ของกลางคืน ระหว่างคดีรายนามม้า ชุมพล ซึ่งได้ยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อขอรับรถยนต์ของกลางคืน เห็นว่า นับแต่วันยื่นคำร้องจนถึงปัจจุบัน ระยะเวลาได้ล่วงเลยเกินกว่าเก้าสิบวัน ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒/๒๕๕๕ แล้ว ดังนั้น หากถอนเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องรวบรวมเอกสารหลักฐานตามนัยข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) จนครบถ้วน แล้วจึงรวบรวมให้รัฐมนตรีฯ พิจารณาต่อไปนั้น อาจทำให้ ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติล่าช้าเกินสมควร เมื่อถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอาจ ต้องชดใช้ค่าเสียหายฐานละเมิด เช่นเดียวกับคดีของศาลปกครองจังหวัดอุดรธานี คดีหมายเลขแดงที่ ๑๙๖/๒๕๕๕ ตามที่จะกล่าวต่อไป ซึ่งทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ประกอบกับลักษณะการบัญญัติ ของมาตรา ๖๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ มิได้กำหนดให้เป็นอำนาจหรือ ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่อย่างแท้จริง แต่เป็นลักษณะกึ่งบังคับ ฉะนั้น ถ้าเงื่อนไขครบถ้วนตาม กฎหมายก็ต้อง คืนของกลางให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ ถ้าไม่คืนอาจถูกฟ้องให้คืนได้ในทางแพ่งตลอดจน การเรียกค่าเสียหาย ฐานละเมิดด้วย

คำร้อง

(นางชรุณเงิน แจ่มจำชัย)
นิติกรชำนาญการ

๒.๒.๒ กรณ์พนักงานอัยการมีได้ขอให้ศาลริบรายน์ของกลาง และให้จัดการตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ ได้มีคำพิพากษาของศาลวินิจฉัยไว้ดังนี้

๒.๒.๒.๑ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๓๔/๒๕๕๓ วินิจฉัยไว้ว่า เมื่อผลดีในส่วนที่เกี่ยวกับของกลาง พนักงานอัยการวินิจฉัยแล้วว่าไม่ขอรับ และมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนจัดการตามมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งหมายถึงให้พนักงานสอบสวนคืนของกลางให้แก่ผู้ต้องหาหรือแก่ผู้อื่นซึ่งมีสิทธิเรียกร้องคืน พนักงานสอบสวนเจ้มีหน้าที่ต้องตรวจสอบความเป็นเจ้าของและคืนของกลางตามที่ร้องขอเพื่อเป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของพนักงานอัยการ และมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (เอกสารแนบ ๖)

๒.๒.๒.๒ คำพิพากษาของศาลปกครองจังหวัดอุดรธานี คดีหมายเลขแดงที่ ๑๙๖/๒๕๕๔ สรุปว่า เมื่อพนักงานอัยการ ได้แจ้งให้พนักงานสอบสวนจัดการรายน์ของกลางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ เนื่องจากพนักงานอัยการไม่ขอรับ รายน์ของกลาง จึงไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึดอีกต่อไป และผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นคำร้องขอรับของกลางคืนจากพนักงานสอบสวน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรี จึงมีหน้าที่ต้องคืนของกลางให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๖๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้ามี พุทธศักราช ๒๕๘๔ ประกอบข้อ ๖ ของข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การปฏิบัติ เกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับการป้ามี ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๒ (เอกสารแนบ ๗)

๒.๒.๒.๓ คำพิพากษาศาลฎีกา ๒๘๗/๒๕๓๖ วินิจฉัยว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้ยื่นรายน์ของกลางไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดี ตามพระราชบัญญัติป้ามี พุทธศักราช ๒๕๘๔ มาตรา ๖๔๗ ทวี ไม่มีอำนาจยื่นรายน์ของกลางซึ่งเป็นของโจทก์ที่มีได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำของผู้ต้องหาไว้ประกอบคดีจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ตามนัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ วรรคท้าย (เอกสารแนบ ๘)

๒.๒.๓ เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายมาตรา ๖๔ ทวี มาตรา ๖๔ ทวี แห่งพระราชบัญญัติป้ามี พุทธศักราช ๒๕๘๔ ประกอบกับคำพิพากษาของศาลปกครองจังหวัดอุดรธานี ศาลปกครองสูงสุด และศาลฎีกาแล้ว สรุปได้ว่า ผลดีในส่วนที่เกี่ยวกับรายน์ของกลางสามารถแยกออก จำกัดพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำการใดความผิดของจำเลยได้ เมื่อพนักงานอัยการวินิจฉัยแล้วว่าไม่ขอให้ศาลมีสั่งรับ และให้พนักงานสอบสวนจัดการตามมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รายน์ของกลาง จึงไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึดอีกต่อไป เมื่อได้รับคำร้องขอรับของกลางคืนจากพนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรี จึงมีหน้าที่ต้องคืนของกลางให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๖๔ ทวี แห่งพระราชบัญญัติป้ามี พุทธศักราช ๒๕๘๔ ประกอบข้อ ๖ ของข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การปฏิบัติ เกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับการป้ามี ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจยื่นรายน์ของกลางซึ่งเป็นของผู้ร้องที่มีได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำของผู้ต้องหาไว้ประกอบคดี จนกว่าคดีจะถึงที่สุด ตามนัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ วรรคท้าย ปัจจุบันศาลปกครองได้มีแนวคำพิพากษารณการขอคืนของกลางในระหว่างคดีดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ถ้าเงื่อนไข

สำเนาถูกต้อง

(นายพัฒนา แวงเจริญ)
ผู้ตรวจทางกฎหมาย

/ครบถ้วน...

ครบถ้วนตามกฎหมายก็ต้องคืนของกลางให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ ถ้าไม่คืนอาจถูกฟ้องให้คืนได้ พร้อมทั้งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในฐานะกระทำละเมิดด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

๒.๒.๔ กรมป่าไม้ได้ สรุปข้อดีและข้อเสียเกี่ยวกับข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) เรื่อง ขอคืนของกลางระหว่างคดี ดังนี้

๒.๒.๔.๑ ข้อดี การรวบรวมเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริง เพื่อขอคืนรายนัดของกลางระหว่างคดี ตามมาตรา ๖๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) เป็นการป้องปราามมิให้นำรายนัดของกลางกลับมาใช้ในการกระทำผิดอีก ซึ่งมีนายทุนผู้มีอิทธิพลเข้าเกี่ยวข้องอยู่เบื้องหลัง และเพื่อให้การคืนรายนัดของกลางระหว่างคดีเป็นไปด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง

๒.๒.๔.๒ ข้อเสีย

(๑) ทำให้ระยะเวลาในการดำเนินการเกี่ยวกับการขอคืนของกลางระหว่างคดี ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติราชการที่ไม่มีกำหนดเวลาเป็นการเฉพาะตามนัยคำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒/๒๕๕๔ สมควรให้แล้วเสร็จในกำหนดเวลาเก้าสิบวัน อันอาจจะถือได้ว่า ระยะเวลาเก้าสิบวันเป็นระยะเวลาอย่างสูงสำหรับการปฏิบัติราชการตามคำขอของประชาชน ซึ่งหากดำเนินการรวบรวมเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริง ตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) จนครบถ้วนแล้ว อาจทำให้ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติล่าช้าเกินสมควร

(๒) เมื่อถูกฟ้องร้องดำเนินคดี อาจต้องชดใช้ค่าเสียหายฐานละเมิด เช่นเดียวกับคดีปักครองของศาลจังหวัดอุดรธานี คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๖/๒๕๕๔ ที่ได้มีคำพิพากษาให้กรมป่าไม้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ คืนรายนัดของกลาง และชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินถึง ๑๕๒,๗๐๙.๖๗ บาท และอีกหลายฯ กรณี

(๓) การรวบรวมเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริง ตามนัยข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ตั้งกล่าวว่าทำได้ยาก ภายในกำหนดระยะเวลาจำกัด (๘๐ วัน) เช่น

- (๑) กรณีการรวบรวมสำนวนการสอบสวน และคำสั่งฟ้องพร้อมรายละเอียด เหตุผลที่ขัดเจน ซึ่งสำเนาดังกล่าวต้องรับรองความถูกต้องจากพนักงานอัยการ
- (๒) กรณีให้ตรวจสอบก่อนว่า ผู้ต้องหาได้เคยกระทำการผิดมา ก่อนหรือไม่

๓) กรณีให้ตรวจสอบรายนัดที่เป็นของกลาง พร้อมอุปกรณ์ว่า เคยใช้ในการกระทำความผิดหรือไม่อย่างไร

(๔) ข้อ (๒)-๓) หากไม่เคย ให้จัดทำฐานข้อมูล ประวัติของผู้ต้องหาทั้งที่สั่งฟ้องหรือไม่สั่งฟ้อง และประวัติรายนัดที่ใช้ในการกระทำความผิด เลขทัวรัง เลขเครื่องยนต์ ทะเบียนประจำรถยนต์ที่ออกให้โดยหน่วยงานของรัฐ
(เอกสารแนบ ๙)

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุจิตรา บัวคำรักษ์)
ผู้ตรวจคนเข้าเมือง

๓. ข้อพิจารณา

กลุ่มกฎหมายพิจารณาแล้วขอเรียนว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยมีความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การคืนรายต์ของกลางตามมาตรา ๖๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติป้าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ และมาตรา ๘๕ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเรื่องเสร็จที่ ๗๗/๒๕๒๙ (เอกสารแนบ ๑๐) ซึ่งกรมป่าไม้ได้ขอหารือข้อ ๒ ความว่า การคืนของกลางตามมาตรา ๖๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติป้าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ หากข้อเท็จจริงในการร้องขอคืนของกลาง ในคดีเข้าองค์ประกอบหั้งตามมาตรา ๖๔ ตรี (๑) และ (๒) แต่รัฐมนตรีเห็นว่ายังไม่สมควรคืนให้ จึงสั่งไม่อนุமติ ดังนี้รัฐมนตรีมีอำนาจทำได้หรือไม่ และจะต้องรับผิดชอบในทางแพ่งในการที่ทรัพย์สินของกลางนั้นต้องเสื่อมสภาพไปเพียงใด หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่าง คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว แล้วมีความเห็นสรุปได้ว่า

ในปัญหาข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๔ ที่ว่า การคืนของกลางตามมาตรา ๖๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติป้าไม้ฯ รัฐมนตรีจะอนุมติให้คืนได้หรือไม่ หากข้อเท็จจริงเข้าองค์ประกอบ "เฉพาะ" ตาม มาตรา ๖๔ ตรี (๑) แต่ไม่เข้าองค์ประกอบตามมาตรา ๖๔ ตรี (๒) หรือถ้าเข้าองค์ประกอบหั้งตามมาตรา ๖๔ ตรี (๑) และ (๒) แต่รัฐมนตรีเห็นว่ายังไม่สมควรคืนให้ จึงสั่งไม่อนุมติ รัฐมนตรีมีอำนาจทำได้หรือไม่ และจะต้องรับผิดชอบทางแพ่งในการที่ทรัพย์สินนั้นต้องเสื่อมสภาพไปเพียงใดหรือไม่ และผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจข้าว่าทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๖๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป้าไม้ฯ มิใช่เป็นของผู้กระทำการผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำการผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณีให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๖๔ ทวิ ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด และ

(๒) เมื่อผู้กระทำการผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำการผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำการผิดทางอาญา

ทรัพย์สินที่ยึดได้ตามมาตรา ๖๔ ทวิ ได้แก่ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใดๆ ที่บุคคลได้ใช้หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำการผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำการผิดตามกฎหมายป้าไม้ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรืออนกว่าคดีถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นของผู้กระทำการผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำการผิด หรือไม่ มาตรา ๖๔ ตรี จึงเป็นบทยกเว้นของมาตรา ๖๔ ทวิ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจคืนทรัพย์สินที่ยึดไว้ได้ก่อนพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด และจะต้องอยู่ในบังคับเงื่อนไขลำดับแรกคือ ทรัพย์สินนั้นต้องไม่ใช่เป็นของผู้กระทำการผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำการผิด ส่วนปัญหาว่าทรัพย์สินได้มิใช่เป็นของผู้กระทำการผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำการผิดนั้น เป็นข้อเท็จจริง เจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงซึ่งไม่มีส่วนรู้เห็นในการกระทำการผิดจะต้องนำพยานหลักฐานมาแสดงว่า ทรัพย์สินที่ถูกยึดนั้น

ถูกยึดไว้

(นายวิวัฒน์ พานิช) ผู้ตรวจคุณภาพ

/เป็นของ...

เป็นของตน เนื่องไข่ลำดับต่อไปซึ่งรัฐมนตรีต้องพิจารณาในการที่จะคืนทรัพย์สิน คือเนื่องไข่ที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๖๔ ตรี (๑)...และ (๒)... "ซึ่งเมื่อพิจารณาจากถ้อยคำในบทบัญญัติดังกล่าวที่ว่า "ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยอนุมัติรัฐมนตรีคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๖๔ ทว ได้ใน กรณีดังต่อไปนี้ (๑) และ (๒) ..แล้ว มีปัญหาที่จะต้องตีความว่า ในกรณีรัฐมนตรีจะอนุมัติให้คืนทรัพย์สินได้นั้น รัฐมนตรีจะต้องพิจารณาว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามเงื่อนไขมาตรา ๖๔ ตรี (๑) คือทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้ เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด เพียงเท่านั้น หรือจะต้องปรากฏ ข้อเท็จจริงเป็นไปตามเงื่อนไขมาตรา ๖๔ ตรี (๒) คือต้องเป็นทรัพย์สินที่ผู้กระทำการมีผิดหรือผู้มีเหตุอันควร สงสัยว่าเป็นผู้กระทำการมีผิดได้มาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำการมีผิดทางอาญาด้วย รัฐมนตรีจึงจะ อนุมัติให้คืนได้ ทั้งนี้เพราะคำว่า "ในกรณีดังต่อไปนี้" ย่อมมีความหมายว่า เพียงข้อเท็จจริงเข้ากรณีใดกรณีหนึ่ง รัฐมนตรีก้อนุมัติได้ แต่คำว่า "และ" จะมีความหมายว่าจะต้องมีข้อเท็จจริงทั้งสองกรณีหรือไม่ ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกรุษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่าบทบัญญัติตามมาตรา ๖๔ ตรี น่าจะต้องตีความว่า เมื่อข้อเท็จจริงเป็นไปตามมาตรา ๖๔ ตรี (๑) หรือมาตรา ๖๔ ตรี (๒) อย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว รัฐมนตรีก็มี อำนาจอนุมัติให้คืนทรัพย์สินได้ ทั้งนี้ โดยตีความคำว่า "ในกรณีดังต่อไปนี้" เป็นสำคัญ เหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ เมื่อพิจารณาข้อความในมาตรา ๖๔ ตรี (๑) ที่ว่า "ทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการ พิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด" และมาตรา ๖๔ ตรี (๒) ที่ว่า "เมื่อผู้กระทำการมีผิดหรือผู้มีเหตุ อันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำการมีผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำการมีผิดทางอาญา" แล้ว จะเห็นได้ว่า ข้อเท็จจริงทั้งสองกรณีเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นคุณลักษณะเรื่องแยกจากกันโดยเด็ดขาดไม่มีการ ต่อเนื่องกัน จึงไม่น่าจะตีความว่าเป็นข้อเท็จจริงที่จะต้องเป็นองค์ประกอบของชั้งกันและกัน และหากตีความว่า ต้องมีข้อเท็จจริงทั้งสองกรณีรัฐมนตรีจึงอนุมัติให้คืนทรัพย์สินได้แล้วบทบัญญัติตามมาตรา ๖๔ ตรี ก็อาจไม่มีโอกาส ได้ใช้ เพราะโอกาสที่ข้อเท็จจริงจะเกิดขึ้นทั้งสองกรณีนั้นเป็นไปได้ยาก และเหตุผลประการสุดท้าย หาก บทบัญญัติดังกล่าวมีความมุ่งหมายจะให้ประกอบด้วยข้อเท็จจริงทั้งสองกรณีแล้ว ก็ไม่น่าจะต้องแยกเป็น (๑) และ (๒) แต่ควรจะบัญญัติข้อความติดต่อกันเป็นวรรคเดียว ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกรุษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) จึงมีความเห็นว่า ในกรณีรัฐมนตรีจะอนุมัติให้คืนทรัพย์สินตามมาตรา ๖๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติปั้นฯ นั้น เมื่อมีข้อเท็จจริงพังได้ว่าทรัพย์สินที่คืนนั้นมิใช่เป็นของผู้กระทำการมีผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำการมีผิดแล้ว รัฐมนตรีจะต้องพิจารณาเงื่อนไขต่อไปในมาตรา ๖๔ ตรี (๑) หรือ (๒) เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งก็เพียงพอแล้ว

ส่วนปัญหาว่า ถ้าทรัพย์สินที่ขอคืนนั้นปรากฏข้อเท็จจริงเป็นไปตามเงื่อนไขทั้งมาตรา ๖๔ ตรี (๑) และ (๒) แต่รัฐมนตรีเห็นว่ายังไม่สมควรคืนให้ จึงสั่งไม่อนุมัติ รัฐมนตรีมีอำนาจทำได้หรือไม่ และจะต้อง รับผิดชอบทางแพ่งในการที่ทรัพย์สินต้องเสื่อมสภาพไปเพียงใดหรือไม่ นั้น คณะกรรมการกรุษฎีกา (กรรมการ ร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่า มาตรา ๖๔ ตรี บัญญัติว่า "ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรี คืนทรัพย์สินได้" ซึ่งตีความได้ว่าเป็นการให้อำนาจแก่รัฐมนตรีที่จะใช้ดุลยพินิจให้คืนทรัพย์สินหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้า จะคืนทรัพย์สินก็ต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วทุกประการ หากรัฐมนตรีมีเหตุผลที่สมควร จะไม่อนุมัติให้คืนทรัพย์สินก่อนที่พนักงานอัยการสั่ง เด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุดตามมาตรา ๖๔ ตรี ก็ได้ ส่วนความรับผิดทางแพ่งในกรณีทรัพย์สิน เสื่อมสภาพไปนั้น ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงในแต่ละกรณี (เอกสารแนบ ๑)

ลงนาม

(นางชรัสวี เจริญรัตน์)
ผู้ติดตามนายกรา

/กลุ่ม...

กลุ่มกฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีกรมป่าไม้เสนอขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โปรดพิจารณา ยกเลิกข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ที่ ทส ๐๑๐๐/๓๖๕๓ นั้น เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) และกรมป่าไม้ได้จัดทำข้อดีและข้อเสียเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้วจึงเห็นควรนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ โปรดดำเนินเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

(นายวิสิต ทฤษฎีคุณ)
ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

①

ผู้ช่วยเลขานุการ
นายวิสิต ทฤษฎีคุณ

ผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุวิทย์ คุณกิตติ

ผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุวิทย์ คุณกิตติ

②

ผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุวิทย์ คุณกิตติ

ผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุวิทย์ คุณกิตติ

③

ที่ ทส ๐๑๐๐/๑๐๗๕ ๑๒ ก.พ. ๒๕๕๖

เห็นชอบ

ผู้ช่วยเลขานุการ
นายปรีชา เรืองสมบูรณ์สุข

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายไชย ตราญา
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(นายไชย ตราญา ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)